

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 140/19

Luxembourg den 12. november 2019

Dom i sag C-363/18
Organisation juive européenne og Vignoble Psagot Ltd
mod Ministre de l'Économie et des Finances

Fødevarer fra områder, der er besat af staten Israel, skal være påført en angivelse af deres oprindelsesområde og skal, når disse fødevarer kommer fra en israelsk bosættelse indenfor dette område, være ledsaget af en angivelse af denne oprindelse

I dommen Organisation juive européenne og Vignoble Psagot (C-363/18), der blev afsagt den 12. november 2019 og vedrører fortolkningen af forordning (EU) nr. 1169/2011¹, fastslog Domstolen, Store Afdeling, at fødevarer med oprindelse i områder besat af staten Israel skal være påført en angivelse af deres oprindelsesområde, som i det tilfælde, hvor disse fødevarer kommer fra en lokalitet eller en helhed af lokaliteter, der udgør en israelsk bosættelse indenfor dette område, skal være ledsaget af en angivelse af denne oprindelse.

Twisten i hovedsagen stod mellem på den ene side Organisation juive européenne og Vignoble Psagot Ltd og på den anden side den franske økonomi- og finansminister og vedrørte lovligheden af en meddelelse om angivelse af oprindelsen af varer, der hidrører fra de områder, som har været besat af staten Israel siden juni 1967, ifølge hvilken det kræves, at disse fødevarer skal være påført de pågældende angivelser. Denne meddelelse fulgte efter Europa-Kommissionens offentliggørelse af en fortolkende meddelelse om oprindelsesangivelse for varer fra disse områder².

For det første bemærkede Domstolen, at oprindelseslandet eller herkomststedet for en fødevarer ifølge artikel 9 og 26 i forordning nr. 1169/2011 skal angives, når en udeladelse af en sådan angivelse kan vildlede forbrugerne ved at bringe dem i den tro, at denne fødevarer har et andet oprindelsesland eller herkomststed end sit reelle oprindelsesland eller herkomststed. I øvrigt anførte Domstolen, at oprindelses- eller herkomstangivelsen, når den er påført denne fødevarer, ikke må være vildledende.

For det andet præciserede Domstolen såvel fortolkningen af begrebet »oprindelsesland«³ som fortolkningen af udtrykkene »land« og »område« som omhandlet i forordning nr. 1169/2011. Domstolen anførte i denne forbindelse, at dette begreb er defineret i den nævnte forordnings artikel 2, stk. 3, ved henvisning til EU-toldkodeksen⁴, hvorefter varer anses for at have oprindelse i et givent »land« eller »område«, hvis de enten er fuldt ud fremstillet i dette land eller område, eller har undergået deres sidste væsentlige bearbejdning eller forarbejdning i dette land eller område.⁵

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25.10.2011 om fødevarerinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT 2011, L 304, s. 18).

² Fortolkende meddelelse om oprindelsesangivelse for varer fra de områder, der har været besat af Israel siden juni 1967 (EUT 2015, C 375, s. 4).

³ Artikel 9, stk. 1, litra i), og artikel 26, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1169/2011.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9.10.2013 om EU-toldkodeksen (EUT 2013, L 269, s. 1).

⁵ Artikel 60 i forordning nr. 952/2013.

Hvad angår udtrykket »land«, der er anvendt flere gange i EU-traktaten og i EUF-traktaten som synonym for udtrykket »stat«, anførte Domstolen, at dette udtryk – for at sikre en ensartet fortolkning af EU-retten – skal gives den samme betydning i EU-toldkodeksen og følgelig i forordning nr. 1169/2011. »Stat« betegner imidlertid en suveræn enhed, der indenfor sine geografiske grænser fuldt ud udøver den kompetence, som er anerkendt i henhold til folkeretten. Hvad angår udtrykket »område« bemærkede Domstolen, at det følger af selve formuleringen af EU-toldkodeksen, at det betegner andre enheder end »lande« og dermed andre enheder end »stater«. Domstolen præciserede i denne sammenhæng, at det vil kunne vildlede forbrugerne at mærke fødevarer med en angivelse af, at staten Israel er deres »oprindelsesland«, når disse fødevarer reelt har deres oprindelse i områder, der hver især har en egen international status, der er forskellig fra denne stats status, samtidig med, at de er besat af staten Israel og underlagt en begrænset jurisdiktion fra denne stat som besættelsesmagt som omhandlet i den humanitære folkeret. Følgelig fastslog Domstolen, at en angivelse af oprindelsesområdet for de omhandlede fødevarer er obligatorisk ifølge forordning nr. 1169/2011 37 for at undgå, at forbrugerne kan vildledes med hensyn til den omstændighed, at staten Israel er til stede i de pågældende områder som besættelsesmagt og ikke som suveræn enhed.

Hvad for det tredje og endeligt angår begrebet »herkomststed«⁶ bemærkede Domstolen, at det skal forstås som henvisende til ethvert givent geografisk område, der er beliggende inden for en fødevarers oprindelsesland eller -område, med undtagelse af en producentadresse. En angivelse af, at en fødevarer kommer fra en »israelsk bosættelse«, der er beliggende i et af »de af staten Israel besatte områder«, kan således anses for at være en angivelse af »herkomststed«, for så vidt som ordet »bosættelse« henviser til et geografisk bestemt sted.

Hvad i øvrigt angår spørgsmålet om, hvorvidt angivelsen »israelsk bosættelse« er obligatorisk, fremhævede Domstolen først, at de befolkningsbosættelser, der er blevet etableret i visse af de af staten Israel besatte områder, er kendetegnet ved den omstændighed, at de er det konkrete udtryk for en politik om befolkningsflytning, som denne stat fører uden for sit område i strid med reglerne i den humanitære folkeret⁷. Domstolen fastslog dernæst, at en udeladelse af denne angivelse, som indebærer, at kun oprindelsesområdet er nævnt, kan vildlede forbrugerne. Forbrugerne kan således ikke uden nogen som helst information, der kan oplyse dem i denne henseende, vide, at en sådan fødevarer har sin oprindelse i en lokalitet eller i en helhed af lokaliteter, der udgør en befolkningsbosættelse, som er etableret i et af de nævnte områder i strid med reglerne i den humanitære folkeret. Domstolen bemærkede imidlertid, at det følger af bestemmelserne i forordning nr. 1169/2011⁸, at forbrugerinformation skal gøre det muligt for forbrugerne at træffe informerede valg ikke blot ud fra sundhedsmæssige, økonomiske, miljømæssige eller sociale betragtninger, men tillige ud fra etiske betragtninger eller betragtninger, der vedrører overholdelsen af folkeretten. Domstolen fremhævede i denne henseende, at sådanne betragtninger kan påvirke forbrugernes købsbeslutninger.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Artikel 9, stk. 1, litra i), og artikel 26, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1169/2011.

⁷ Artikel 49, stk. 6, i Genèvekonventionen om beskyttelse af civile personer i krigstid, der blev indgået den 12.8.1949.

⁸ 3. og 4. betragtning til og artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 1169/2011.